

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 144. — STEV. 144.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 20, 1930. — PETEK, 20. JUNIJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

NAVDUŠEN SPREJEM ADM. BYRDA V NEW YORKU

BYRD IN NJEGOVI SPREMLJEVALCI SO BILI ODLIKOVANI S SVETINJO AMERIŠKE ZEMLJEPISNE DRUŽBE

Odkritja Byrdove ekspedicije so v prvi vrsti velikega zemljepisnega pomena. Byrd je zasledil velike sklade premoga. — Članom ekspedicije je manjkalo ženske družbe. — Podjetje je veljalo osemsto tisoč dolarjev.

Včeraj so se vrnili člani Byrdove ekspedicije v New York in deležni so bili izredno navdušenega sprejema.

Dospeli so z ladjama "City of New York" in "Eleanor Bolling". V polarnih krajih so živeli šestnajst mesecev.

Ko je dospel svečani sprevod do mestne hiše, je pozdravil župan Walker Byrda in vse njegove spremljevalce ter jim podelil kolajno newyorškega mesta. Pozneje so bili gostje Ameriške Zemljepisne družbe, ki jih je tudi odlikovala.

Casniškim poročevalcem je rekel Byrd, da je bila ekspedicija posebno uspešna, kar se tiče zemljepisnih podatkov.

V polarnih krajih je zasledil velike sklade premoga ter jih proglasil za last Združenih držav.

Ko so ga vprašali, kaj so njegovi ljudje v polarnih samotah najbolj pogrešali, se je nasmehnil in kavalirsko odvrnil, da nabrz ženske družbe.

Byrd je odločno zavrnil vsa poročila, ki so se širila po ameriškem časopisju, namreč, da je prišlo med člani ekspedicije večkrat do preprirov.

Iz zanesljivega vira se je zvedelo, da je veljala ekspedicija osemsto tisoč dolarjev. Ta vsota je bila zbrana s prostovoljnimi prispevki.

Danes zjutraj so se odpeljali vsi člani ekspedicije z Byrdom na čelu v Washington, kjer jih bo sprejel predsednik Hoover ter bodo nato gostje Narodne Zemljepisne Družbe.

V ponedeljek bo obiskal Byrda glavni letalec Lindbergh.

V kratkem namerava izdati Byrd knjigo svojih spominov. V knjigi bodo natančno opisani vsi napori in uspehi ekspedicije.

BOLIVIJA JE ZOPET MIRNA

Hinojosa je odpotoval s tridesetimi svojimi pristaši proti Argentini in nemiri so ponehali.

BUENOS AIRES, Argentina, 19. junija. — Bolivija je bila danes povsem mirna, potem ko se je izjalo vstasko gibanje, kateremu je na čelo postavil Roberto Hinojosa, ki je bil prej v bolivijski diplomatski službi.

Zunanji urad v La Pazi je obvestil krajevno poslanstvo, da je Hinojosa pobegnil proti Argentini, potem ko je s tridesetimi svojimi pristaši premagal krajevno posadko v Vilazonu ter zavezel dotično mesto.

Argentinska vlada pa nima nikakih informacij glede njega.

Hinojosa vstaja nima nikakega političnega ozadja.

Abdon Saxveda, prejšnji bolivijski podpredsednik, je izdal ugotovilo, v katerem pravi, da ni vedel ničesar glede namenov Hinojose, ki je izjavil, da je kaotično stanje Bolivije, ki je posledica zadnjega odstopa predsednika Silesa, omogočilo izbruh takih vstaj.

S SUBMARINOM V POLARNE KRAJE

Znani angleški raziskovalec se namerava s submarinom podati na Severni tečaj. — Ellsworth ga bo spremljal.

PARIZ, Francija, 19. junija. — Znani angleški raziskovalec, kapitan Sir George Hubert Wilkins in Amerikanec Lincoln Ellsworth, ki je preživel velik del svojega življenja v polarnih krajih, namerava prihodnje leto s submarinom dopotovati do Severnega tečaja.

Sir Wilkins, ki se mudi v Lenzburgu, Švica, je podal naslednje izjavo:

— Sloan Dannehower bo poveljeval podmorskemu čolnu, dočim bo dr. H. Soerdrup nadziral znanstveni študij. Meseca junija prihodnjega leta se bomo podali s Špicbergov proti Severnemu tečaju. Submarin bo vozil pod ledom preko Severnega tečaja proti Alaski.

Gračnjo podmorskega čolna, ki bo zgrajen v New Yorku in sicer na poseben način, bo Sir Wilkins osebno nadziral.

GREEN PRAVI, DA JE DELA PRECEJ VEČ

Predsednik Ameriške Delavske Federacije se je posvetoval s predsednikom Hooverjem. — "Le" 3,600,000 ljudi brez dela.

WASHINGTON, D. C., 19. junija. Danes je bil pri predsedniku Hooverju predsednik Ameriške Delavske Federacije William Green ter mu rekel, da je položaj glede dela še precej zadovoljiv.

Iz poročil, ki jih dobiva Federacija, se zamore sklepati, da se bodo razmere kmalu obrnile na boljše in da je najhujša kriza prestana.

Statistike Federacije kažejo, da je sedaj v Ameriki približno tri milijone šeststotisoč ljudi brez dela. V to število so pa všteti tudi vsi bolni delavci in oni, ki so na počitnicah.

Justični odsek poslanske zbornice se bavi medtem s predlogo newyorškega senatorja Wagnerja. Namen te predloge je, odpraviti oziroma omejiti nezaposlenost.

HINDENBURG BO POSREDOVAL

Resignacijo kabineta ali pa diktatorstvo pričakujejo, ko skuša Bruening rešiti finančni krizo.

BERLIN, Nemčija, 19. junija. — Nemčija je bila anes pred diktatorstvom kabineta ali pa pred padcem vlade kancelarja Brueninga. To je nastalo vsled krize, ki je bila posledica finančnih težav, ki postajajo vedno večje.

Bruening bo moral iti takoj na posvetovalno predsednika von Hindenburga v Neudeck, da razpravi z njim o resignaciji dr. Moldenhauera, ki kot finančni minister, in posledica te konference bo odločila stališče nemške vlade.

Kancelar, katerega so pozdravljali z Moldenhauerjem vred kot upanje dežele v finančnih zadevah, ko je nastopil svoj urad preteklega marca, je baje zelo nerad sprejel resignacijo svojega finančnega ministra.

Na kabinetnem sestanku včeraj zvečer je namignil, da roče še nadalje ostati v uradu, če bo sprejeta resignacija Moldenhauerja.

Vsled tega se domneva, da bo Brueningova vlada resignirala, če bo von Hindenburg sprejel resignacijo Moldenhauerja.

Na drugi strani pa se smatra za mogoče, da bo naprosil Bruening predsednika, naj da kabinetu diktatorske polnomoci, da izvede finančne reforme.

HABSBURZANI IZGUBILI PRAVDO

VARŠAVA, Poljska, 17. junija. — Habsburška družina je konečno izgubila pravdo proti poljski državi, ko je hotela dobiti nazaj posestva v prejšnji avstrijski Poljski. Pokorščak se pravoreku Saint Germaine so morovne pogodbe je Poljska zaplenila vsa lastnina Habsburžanov. Nadvojvoda Friderik, Albrecht in Jožef so sedaj poljski državljani, so trdili da ni bilo mogoče zapleniti posestev na temelju mirovnih pogodb in da so privatna lastnina posameznih članov družine.

Sedaj pa hočejo Habsburžani iztirjati svojo zahtevo od prejšnjih zavezniških sil.

FERDINAND SE VRAČA NA BOLGARSKO

Odpeljal se je iz Kolina, potuje incognito ter bo v teku par dni med "svojim" bolgarskim narodom.

BUKAREŠTA, Rumunska, 19. junija. — Tukajšnje časopise poročajo, da je bila rumunska vlada obveščena, da se vrača bivši bolgarski kralj Ferdinand na Bolgarsko.

Ferdinand, ki je vladal Bolgarski pred vojno in tekom vojne, se je že odpeljal iz Kolina na Nemskem, kjer je živel v pregnanstvu. Potuje incognito ter bo v teku par dni v glavnem mestu Bolgarske, Sofiji.

Vest o povratku bivšega kralja je spročila v Bukarešto bolgarska vlada.

Ferdinand je živel v pregnanstvu od 1. oktobra 1918. Tedaj se je bil na zahtevo višjih bolgarskih armadnih častnikov odpovedal prestolu ter pobegnil v inozemstvo. Prestol je zasedel njegov sin Boris.

Že leta 1917 so začele po Bolgarski krožiti govorice, da je Ferdinand "zarental" nemškemu kaiserju bolgarsko armado za dobo treh let.

Bolgarska je izmed vseh nemških zaveznic prva odločila orožje.

MEHIŠKO GLAVNO MESTO ZADOVOLJNO

MEXICO CITY, Mehika, 18. junija. — Velika armada tukajšnjih prijateljev ameriškega poslanika Morrowa mehiških in inozemskih, je čitala z velikim zadovoljstvom novico o odločilni zmagi pri primarnih volitvah v New Jersey. Domneva se, da bodo še nadalje izboljšani prijateljski odnosi med Mehiko in Združenimi državami.

SANDINO ZOPET V NICARAGVI

MEICO CITY, Mehika, 18. junija. — Tukajšnji zastopnik generala Augustina Sandina pravi, da se je vstaski voditelj vrnil v Nicaragua in da je porazil mornariške vojske Združenih držav v dveh spopadih. Vse lansko leto so krožila tukaj poročila, da se vrača general Sandino v Nicaragua. Ta poročila pa niso bila dosedaj potrjena.

PRORAČUN RAZBURIL FRANCIJO

PARIZ, Francija, 18. junija. — Predlog francoske vlade, da se izda \$200,000,000 za reorganizacijo in razvoj javne službe v deželi ter \$40,000,000 za utrdbe na iztočni meji, je vzbudil veliko napetost v finančni komisiji ter v predvoranah poslanske zbornice. Ministr. predsednik Tardieu je bil pozvan, naj pojasni komisiji, kako namerava pokriti tozadevne stroške. Tudi v poslanski zbornici pričakujejo razburljivih debat v tem pogledu.

AFRICANI SE OBLACIJO

ŽENEVA, Švica, 18. junija. — Mandatna komisija Lige narodov je ugotovila, da nosijo domačini Tanganike več obleke, kot so jo nosili dosedaj. Tako je izjavil danes generalni tajnik misije, ki je rekel, da je zelo narasla prodaja bombaža v Tanganiko. Domače ženske ne žive več v stanju suženstva, ampak uživajo "velike prostosti". Gotova plemena imajo celo ženske kot voditeljice.

PROHIBICIJA SLABO PLAČUJE

Vdova Henryja Wirkkule, katerega je suhaški uradnik "pomotoma" ustrelil, bo dobila samo pet tisoč dolarjev odškodnine.

WASHINGTON, D. C., 19. junija. Posebni odbor poslanske zbornice je priporočil, naj se plača vdovi Henryja Wirkkule pettisoč dolarjev odškodnine.

Wirkkulo je ustrelil neki zvezni suhaški uradnik v Minnesoti.

V priporočilu zborničnega odbora je rečeno, da je izgubil Wirkkula svoje življenje vsled brezbrzičnosti nekega zveznega uradnika.

Morilec Wirkkule, Emmet J. White, je bil procesiran pred zveznim sodiščem v Duluth, Minn., in je bil oproščen.

Izgovarjal se je, da je domneval, da ima Wirkkula v svojem avtomobilu znanje. Ker se na prvi poziv ni hotel ustaviti, je oddal proti njegovemu avtomobilu par strelj. Meril pa ni v Wirkkula, pač pa v kolesa.

35 OSEB UMRLO VSLED RAZSTRELBE V RUSKEM ROVU

HARKOV, Rusija, 18. junija. — Petintrideset pomorjarev je bilo ubitih danes, ko se je pripetila plinska eksplozija v nekem premogovniku v Artemsku okraju.

COSTE NADALJUJE S POSKUSI

PARIZ, Francija, 18. junija. — Kljub viharnemu vremenu nadaljuje kapitan Dieudone Coste s svojimi poskusi za polet iz Pariza v New York. Danes je vdelal novi motor, ki razvije lahko 650 konjskih sil ter ne porabi nič več goriva, kot prejšnji. Kakorhitro bo zanesljivo vreme, se bo podal Coste na pot.

IZGREDI NA ŽENITOVANJU

BERESZAZY, Madžarska, 18. junija. — Ena oseba je bila ubita in petdeset jih je bilo ranjenih, dvajset med njimi težko, v prepiru med farmerjem in Likve, ko je proslavljal poroko svoje hčerke s fantom iz sosednje vasi.

OCISCENJE STAREGA FAYUMA

ALEXANDRIA, Egipt, 18. junija. Italijanska arheološka misija je objavila komunikacijo, ki kaže, kako so živeli Rimljani tekom okupacije in kako so ohranili svoje hiše hladne. Izkopali so pozorišče starodavnega Teptunisa pod vodstvom profesorja Carlo Antija s padovanskega vseučilišča. Glavni namen je bil dobiti temeljni obris Teptunisa, predno je izginil kot številna druga mesta v Fayumu in v dolini Nila.

Ugotovilo izjavlja, da so bile očiscene vse glavne ceste in da je vsled tega mogoče hoditi po ulicah in trgih, kot v starem času. Vsaka hiša je imela nekaj nižji "floor", ki je bil zelo hladen ter primeren za spravljanje živil.

ADVERTISE "GLAS NARODA"

KAJZERJEVI GOSTJE SO SE POŠKODOVALI

Dva so morali odvesti v bolnišnico. — Mehanik je bil ranjen. — Avtomobil se je prevrnil.

AMSTERDAM, Holandska, 19. junija. — Gostje bivšega nemškega kaiserja in njegove žene Hermine so včeraj priredili dva izleta z motornimi čolni na jezeru Kaag pri Leyden. V prvem se je nahajal kaiser s svojo ženo in nekaterimi spremljevalci v drugem pa šest oseb. Naenkrat je iz neznanega vzroka nastala na drugem čolnu eksplozija. Gostje so padli v jezero in čoln se je potopil.

Grofica Lehnhoff in grof Doenhoff sta bila tako poškodovana, da so ju morali odvesti v bolnišnico. Tudi mehanik je bil precej poškodovan.

Ranjenec je spremlj v bolnico sam nemški kaiser.

Proti večeru se je na cesti med Haagom in Harlemom prevrnil avtomobil, s katerim so se vozili kaiserjevi gostje na postajo.

Sofer je bil resno poškodovan.

ANGLIJA BO ZGRADILA DESET BOJNIH LADIJ

LONDON, Anglija, 17. junija. — Angleški mornariški program za leto 1930, katerega bo predložil angleški poslanik zbornice Alexander, prvi lord admiralitete, določa zgraditve deset križark, štirih dušilec ter treh podmorskih čolnov v st. Margaret cerkvi, kjer se je v šila pogrebna služba za mrtvim športnikom.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za nalaganje Vaših prihrankov in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih.

Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.30
"	2500	\$ 46.00	"	300	\$ 16.80
"	5000	\$ 91.00	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 181.00	"	1000	\$ 54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
STARA, STANOVITNA DOMAČA BANKA
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. GRAEFE:

PERZIJSKA BLUZA

Nekaj dni po zaroki z lepo Lili-jano je prišel Rožencvet v obiske a okusno vezano knjigo in ji je re- kel s skrivnostnim nasmeškom: — Lili-jana rešiti moraš neko u- ganiko, ki mi ne da miru. — Kakšna pa je ta uganika? — je vprašala Lili-jana nekoliko za- dregi. — Oglej, knjiga, ki jo držim v ro- kah, je moj dnevnik. Še vedno se nisem otresel naivne navade, ki vli- človeku pisati dnevnik. Rad bi ti prečital, kar sem zabeležil 16. ja- nuarja. Saj se še spominjaš tiste- ga dneva?

Namestu odgovora je Lili-jana polobila Rožencvetu roko krog vr- tu, on pa je sedel in začel čitati: — Sreda, 16. januarja. Ko sem prišel predpoldne k materi, mi je povedala služkinja, da je neka da- ma pri njej na obisku. V malem salonu sem slišal dvoje glasov, glas moje matere in neke mlajše osebe, glas, ki je naravnost opojno vpli- val name. Pokukal sem skozi na- pol zaprte duri v prostor in sem z največjim veseljem opazil v sa- lončku družestvo Lili-jano. Takoj mi je prišlo na misel, da sem jo prvič srečal pred dvema letoma. Imela je na sebi plašč iz zizamovi- ne ter ljubko bluzo s perzijskim vzorcem. Govorilo se je, da je bil njen mož velik lahkomišelnik. Potem ko je doživel denarni polom, se je odstranil iz mesta. Stopil sem v mali salon. Da, to je bila ona, elegantna mondana ženska, prav tista, ki je bil srečal avtočas, le da je napravljala vtis nekoliko resnejše ženske. Zdela se je tudi malce solidnejša. Njen obraz pa je bil dražestven kakor nekoč. Z naj- večjim naporom sem se krotil in premagoval. Veselje, ki sem ga čutil trenutke čutil v sebi, me je kar presenečilo. V razgovoru je Lili- jana povedala, da je njen mož za- radi spekulacij in nesrečnih kup- čij popolnoma propadel. Pred nekaj tedni pa je na skrivnostno način umrl. Bržčas je iztril samomor. Lili-jana je torej vdova in prasta! Kako blažen občutek me je spre- taval, kako sem bil ves omamljen — kakor da sem v svoje žile našel najbolj penečega šampanjca!

Moja mati je opazila mojo vzne- nost. Ozrl sem se po Lili-jani več- krat zaporedoma. Tudi mati je storila tako. Mogoče je bila uga- ni- la, kaj se godi v meni, zakaj nena- doma je vstala in se za neka tren- utkov oprostila, češ da še ni zaj- trkovala. Ko je šla iz sobe, sem o- pazil v vrtcu, da ji gre na smeh. — Vsa sem zmedena, — je dejala Lili-jana s tresočim glasom. — Nje- na razburjenost je morala biti kaj nenavadna. Čutil sem jasno in od- ločno, kako zelo sem jo imel rad. Zato ni bilo več prilike tratiti čas z banalnimi. Opozemli sem se in vprašal: — Ali se še spominite, ka- ko sva se prvič sestala? Srečala sva se na čaju pri znanjih. Bilo je to- čno ob petih popoldne, ko ste vsto- pli. Imeli ste na glavi majhen klo- buk in tako ljubko bluzo z perzijs- kim vzorcem.

Lili-jana se je prisiljeno smeh- ljala. — Saj je vaš spomin narav- nost čudovit, — je končno rekla. — Tedi pa je vstopila moja mati. Li- li-jana je vstala, očividno zelo ner- vovna. Dejala je, da je čisto pozab- ila na to, da se je dogovorila na sestanek s svojo prijateljico. Spraveval sem se: — Kakšen po- men naj ima ta reč? Ali sem jo razžalil? Ni mogoče, saj mi je ven- dar tako krepko stisnila roko! Bi- la je tako prisrčna in iskrena! Te- da je uganila moje občutke? Ali je mogoče kaj v njenem življenju, kar bi lahko oviralo najino zbliza- nje? Te misli mi skrbijo mi rojijo po glavi. — Rožencvet je zaprl dnevnik in rekel: — Zda, moja draga Lili-jana, ne prostaja druga, kakor da po- jasniti to stvar in rešiti uganiko. Kakšna je bila tista skrivnost? Do danes nisem mogel tega uganiti. Lili-jana je povedala svoje dolgo, temne trepalnice. — Tega ne morem povedati. — Ne moreš — a moraš, draga moja! — je prigovarjal Rožencvet. — Imam namreč občutek, da se je moralo v tebi zgoditi nekaj važ- nega, ker si tako naglo odšla. Li- li-jana — saj veš, da ti ne očitam ničesar, saj si bila takrat še vedno prosta. Lili-jana je trdovratno molčala. — Lili-jana, srček, prosim te, go- vori. Rožencvetov glas je zvenel neko- liko razburljivo. — Dušica povej, razodeni, čemu

PREOBREMENJENA ŠOLSKA MLADEŽ

Starejši ljudje imajo navado, da na eni strani hvalijo dobre stare čase, na drugi strani pa zopet na- glašajo, koliko težav so oni morali prebiti v svojih mladih letih, kar vsega današnji mladini ni vsega tre- ba.

Stalna je zlasti pritožba, da se je mladež prej učila daleko več, nego se uči dandanašnji. Zato se smejejo modernim pedagogom in njih trditvam, da je današnja šol- ska mladež preobremenjena z u- čno snovjo. Francoska akademija in zdravijska zveza sta sestavili posebno komisijo, ki naj bi prou- čili to vprašanje in podali o stvari svoje mnenje. Nedavno je član akademije Laudet podal svoje po- ročilo, iz katerega sledi, da so di- jaki srednjih šol res preobdeme- njeni z učenjem. Dasi imajo dva- krat toliko počitnic, kakor so jih imeli dijaki v minulih časih, ven- dar jih še moderni promet in nje- gov mrzlični šum utruja in slabi živce. Pozornost učenca je razcep- ljena, da se ne more osredotočiti na šolske predmete. Ta nazor ve- lja seveda za francoske šole, ki so znane po tem, kako obširno snov morajo predelati dijaki v krajšem času nego pri nas. Vendar bo v bistvu nastopila sčasoma tudi pri nas potreba po razbremenitvi in pametni obremenitvi učence s mla- dine.

nisi takrat ostala pri nas na zaj- trku? — Ker... ker bi bila morala od- ložiti plašč, — je dejala Lili- jana. — Nu in potem? Lili-jana je zopet povela glavo. Robert pa je vprašal odločno: — In zakaj nisi mogla odložiti plašča? — Zaradi... zaradi perzijske blu- ze. — je vzdihnila Lili-jana. — Ime- la sem namreč na sebi tisto blu- zo kakor pred dvema letoma. In če bi se bila v njej pokazala — kaj bi bili ti misli o meni?

ŽIDJE, V ARMADI

Do 18. stoletja so bili židi iz mno- gih evropskih armad izključeni. Po- zneje se pa pojavljajo vedno pogos- teje kot dobrovoljci in mnogi so dosegli pri vojakih visoka mesta. V Avstriji je izdal cesar Jožef II. leta 1783 naredbu, da morajo slu- žiti pri vojakih tudi državljani ži- dovskega porekla. To je bil takrat edinstven primer. Prve židovske do- brovoljce so imele Združene države v vojni za svobodo. V njeni arma- di je služilo 37 židov, med katerimi je bil polkovnik Isaak Franks Washingtonov, polkovnik David Franks pa Arnoldov pobočnik. Voj- ne Združenih držav proti Angliji leta 1812 se je udeležilo 45 židov. Josef Bloomfield je bil brigadni ge- neral, Nathan Myers pa polkovnik in poveljnik pristanišča v New Yorku. Izmed evropskih držav je spre- jemala židovske dobrovoljce od le- ta 1789 prva Holandska in jih po- šiljala v svoje kolonije.

Za časa Napoleona je imela Nizo- zemška dva čisto židovska bata- ljona, eden je šel poleg dobrovolj- cev 60 častnikov in 823 vojakov. V Napoleonovi armadi je služil židov- ski stotnik Eichel Nordon, ki je do- bil red častne legije. Kot vojak se je odlikoval tudi znani graver Jean Heiri Simon, ki se je udeležil bojev revolucionarne Francije, potem je pa vstopil v Napoleonovo armado in je bil kot častnik odlikovan z re- dom častne legije. Baje je bil židov- skega porekla tudi maršal Masse- na.

V bitki pri Wagramu je padel av- strijski podmaršal Josef Arnhand von Nordmann, vitez reda Marije Terezije, ki je bil krščen žid. Toda krst ni bil vedno pogoj za vojaško kariero. Nekateri vladarji niso za- htevali od židov, da bi žrtvovali vero svojih očetov. Ko je Ludvik XVII. povikal barona Wolfa v generala, je smatral slednji za svojo dolžnost, prestopiti v katoliško vero. Toda dotedanja kraljeva naklonjenost se je izpremenila v nemilost, in ko je Wolf vprašal kralja, zakaj mu ni več naklonjen, je dobil odgovor: — "Dosej sem bil ponosen, da imam med svojimi generali izraelita in baš zato sem vam bil naklonjen. Krščanskih generalov imam itak dovolj".

Leta 1808 so našli v Franciji o- krog 77.000 židov in od teh je slu- žilo pri vojakih 797. Leta 1840 se o- menja vitez častne legije L. Dalem- bert, ki je služil v Napoleonovi ar- madi. Leta 1859 je umrl v Pragi žid Brandeis, ki je bil v Napoleonovi armadi stotnik.

CENA
DR. KERMEVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
\$2.—
Naredno ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

V TRAJNEM HLADU

KADARKOLI pritisne vročina, zakaj bi si ne oskrbeli vetriča, KADAR ga hočete in bas tam, kjer ga potrebujete?

ELEKTRIČNA VETERNICA, naj bo majhna ali velika, premeša zrak v sobi, vsled česar ču- tite več stopinj hladnejše. Opazili boste, koliko lažje je vročino prenašati, če imate vetriček — celo gorak vetriček.

Zato pa za ure udobnosti v tem poletju, pa tudi v bodočem, opremiti svoj dom in urad z Električnimi Veternicami. Vsak v družini naj ima udoben vetriček, kadarkoli ga pozebi.

Električne Veternice v naših izlozih stanejo od \$5

Imamo razne vrste, razne velikosti. Veternice si lahko nabavite sedaj in jih plačate s par pri- hodnjimi računi za elektriko!

The New York Edison System

The New York Edison Company
Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yankers Electric Light and Power Company

ČRNA NEVARNOST

Afrika, nekoč dežela divjakov in levov, dobiva vedno večji pomen v razsežni mednarodni trgovini, ki tvori hrbenico britanskega imperija. Kavni nasadi od velikastnega jezera Viktorija-Njanza resno o- grožajo blagostanje brazilskih ve- leposetnikov. Letno izvozi črna ce- lina skoro za 2 milijardi različ- nih pridelkov. In kmalu bodo do- gradili velikansko železniško progo Kapsko mesto—Kaira, ki teče iz- ključno po britanskem ozemlju. A razen tehničnih in gospodarskih vprašanj je postalo v Afriki še po- sebno pereče človeško vprašanje. "Times" poroča v nizu zanimivih člankov o zopetljajih političnih in socijalnih razmerah, s katerimi se je moral seznaniti kot "glasnik im- perija" na svojem zadnjem afriškem potovanju britski prestolonasled- nik. V Afriki bivajo 3 milijoni be- lih ljudi, od katerih odpade milij- on na sever (Egipt in francoske kolonije), a ostalo na jug. Južna Afrika je torišče ogorčenega boja med belo in črno raso. Ko so se za- čeli vanjo naseljevati holandski kolonisti, so imeli južnoafriški do- mačini, Hotentoti in Bušmeni o- pravka z bojevitim zamorskim ro- dom Bantujev. Bušmeni so izumrli. Hotentoti so postali mešanec, "Ev- ratrikani", toda 4 in pol milijona Bantujev je ohranilo svojo čisto kri in resno ogroža bodočnost be- lih naseljencev. Po mnenju statis- tičnega urada Južnoafriške unije bodo čez 50 let 4 milijoni Evro- pejcev utonili v 24-milijonskem črnem morju. Zamorec Bantu ka- žejo poleg številnega tudi izredno duševni napredek. Imajo že zdaj svoje duhovnike, odvetnike, inžen- jerje (njih sodniki vestno nosijo angleške srednjeveške lasulje in dolge plašče). Četudi ne kažejo preveč izvrzljivih talentov, odtehta njih vztrajnost, pridnost in nade- janost pri posnemanju evropske tehnike vse drugo.

Do zadnjega časa so izvrševali zamorci vsa naporna fizična dela. Po ukoreninjenih navadah iz su- ženjskih časov bi bilo pod častjo belega človeka, da bi "glumil čr- ca" pri obdelovanju polja, v obrti in sličnem. Radi tega kaže pretež- ni del belega prebivalstva v vročem južnoafriškem podnebnju vse znake telesnega in duševnega propadanja. Otroci so izredno leni in malo na- darjeni. Buri so nekoč izplačevali vsem nezmognim rojakom letno podporo iz državne blagajne. An- gliji so namesto tega uvedli pet- kratno plačilo za belokožca, ki o- pravlja isto delo kakor črnci. Sa- mo lani so imele transvaalske ži- leznice radi tega 700.000 funtov šterlingov izgube. A takšne praktike nimajo bodočnosti. Narodno gospo-

darstvo mora biti dobičkanosno in tako izpodrinjajo stroji in cenejši črni delavci privilegirane belce. Pred petimi peti je izbruhnila radi tega v Južni Afriki prava mešan- ska vojna. General Hertzog, tak- ratni ministrski predsednik Uni- je, je pomiril belo prebivalstvo sa- mo s tzv. "zakonom o barvnih na- meščenih", ki je silno preprečil vsem črnem in mešanecem mož- nost boljšega zaslужka. "Ne taj- mo, da smo preplašeni," je zago- varjal ministrski predsednik svoj "Coloured Bill", "a naš strah ni nespameten, ker se bojimo slabše bodočnosti." Torej je bila razlika med polnopravnimi belokožci in črnici, ki so jim odvzeli vse volilne državljanske in pridobitne pravi- ce, umetno ustvarjena. S tem pa je bila Južnoafriška unija obsojena na stalne notranje boje. Delavske organizacije, "South African In- dustrial and Commercial Workers Union", so kmalu pridobile 209.000 črnega članstva. Njih vodja je na- darjeni Klement Kadaly, vnuč tistega glavarja rodu Atongov, ki je nekoč gostoljubno sprejel raz- iskovalca Livingstona. Mladi vod- telj nima lahkega stališča, ker pro- žijo neštevilni komunistični agita- torji stalno na prilžnost, da bi

zanetili plemensko vojno, ki bi u- tegnila biti nevarna za britanski imperij. Kadaly je osebo obiskal socialno-demokratske voditelje v Parizu, Londonu in Ženevi ter vo- di boj proti komunizmu. Pod nje- govim vplivom je nastopila Work- ers Union proti plemenskemu hul- skanju, ki ograža uspehe razred- nega gibanja. Toda moskovski pri- staši uspešno ribarijo v kalni vodi sedanjih nevzdržnih razmer in pri- dobivajo črno množico za svojo ge- slo "Afrika Africanom". Zato je srečal Kadaly v London popolno uumevanje za zahteve glede enake pravice in prilike za zaslužek. Bo- dočnost britanskega imperija za- hteva sodelovanje s Kadaljevimi pristasi, ker drugače ni mogoče preprečiti črnebele vojne. Princ Waleski je moral na svojem po- tovanju proučiti vsa ta vprašanja, ki jih šteje British Colonial Office med svoja najbolj odgovorna in težka.

SEZNAM ARANŽIRANIH KON- CERTOV.

22. junija: Dututh, Minn.
30. avgusta: Girard, Ohio.
21. septembra: Cleveland, O., SND.
12. oktobra: Cleveland, O.-New- burg.
Naslov:
Svetozar R. Banovec,
442 National Ave., Milwaukee, Wis.

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO
se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROBEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KOROŠKI SLOVENC ZA SVOJE PRAVICE

5. junija se je vrnil občni zbor "Političnega in gospodarskega dru- štva za Slovence na Koroškem".

Udeležilo se ga je lepo število moš- iz vseh delov slovenske Koroške. Razprave so bile zelo živahne in vestranske, a tudi pri tej priliki se je manifestirala trdna solidarnost in odločnost. Posebno obširna je bila razprava o šolskem vprašanju in kulturnem položaju koroških Slo- vencev ter so bili tozadevno spre- jeti sklepi, ki bodo predloženi vsem merodajnim činiteljem. Na zboro- vanju je bila sprejeta naslednja resolucija, ki vsebuje vse glavne za- hteve koroških Slovencev:

1. Na občnem zboru političnega društva dne 5. junija 1930 v Celov- cu zbrani Slovenci kljub zavlače- vanju od strani Nemcev prej ko- sice vztrajajo na zahtevi kulturne avtonomije in ponavljajo sklepe zadnjih občnih zborov. Ponovno odklanjajo vsako cepitev šolskih o- trok na dve šolski oblasti in zahte- vamo za vse otroke, ki jih starši prostovoljno vzgajajo v slovenskem jeziku, narodno in domoljubno vzgojo po slovenskem učitelstvu, ki ima ljubezen do slovenskih otrok in slovenske kulture.

Odločno odklanjamo kršenje do- ločb o utraktivnih šolah po šol- ski oblasti in vse polizske uvedbe pouka krščanskega nauka v mate- rijskem jeziku.

3. Ponovno zahtevamo pouk kr- ščanskega nauka na nadaljevalnih šolah v materinskem jeziku.

4. S poudarkom, da razumemo slovitev desetletnice glasovanja, ob- žalujemo da se ob enem vzbujajo spomini na predplebiscitne boje, na način, ki črpa staro sovraštvo. Po predznakih sodeč, se naše ljudje upravičeno boji in zahteva zaščite.

5. Odločno protestiramo proti zo- rabi žalostnega gospodarskega po- ložaja koroških Slovencev, ki se ka- že v naseljevanju nemških držav- ljanov, predvsem protestantov na slovenskem ozemlju, in obžalujemo, "da domovini zvesti" Slovenci ne dvignejo protesta.

Poročila mandatarjev koroških Slovencev so obsegala splošne za- hteve posameznih evropskih manj- šin v skladu z zahtevami koroških Slovencev, posebno pa dvoličnost avstrijskih Nemcev glede priznanja (Koroška, študentski red na dunaj- ski univerzi), dalje splošni politič- ni in gospodarski položaj slovenske manjšine. Posebno pazljivo so posve- til poročevalci letošnji proslavi predplebiscitnih bojev in šolskim razmeram v slovenskem ozemlju.

NEVARNOST VITAMINOV

Ze delj časa prihajajo v promet razna živila in nasladi, pri kate- rih posebno poudarjajo bogastvo na vitaminih ter jih zaradi tega priporočajo kot vsakdanja pre- hrana potrebna nekih dopolnil, ki jih morejo dati samo vitamini in posledica tega naziranja je, da ljudje kupujejo obojane vitaminske preparate.

Nedavno se je glede na močne tendence reklamne propagande za vitamine sestala "Komisija za iz- dajo avstrijske prehranske knji- ge" ter je s sodelovanjem strokov- njakov obravnavala problem vita- minskih izdelkov. Pri tem je ugo- tovila, da je popolnoma pravilno znanstveno naziranje, da so vita- mini človeku neobhodno potrebni. Toda mešana hrana, kakor jo pri nas uživamo dan na dan, vsebuje te vitamine že v dovoljni meri. Si- rovo sadje, sveža povrtnina in črni kruh imajo v sebi čisto dovolj vi- taminov.

Iz tega razloga je odveč, da se povprečno zdrav človek še posebej zalaga z vitaminskimi preparati. Dokazano je celo, da nadpovprečna vitaminska hrana močno škoduje človeškemu organizmu. Eden naj- običnejših vitaminov, edini, ki se lahko razpečava kot prepatat, iz- ziva pri nezmernemu zauživanju celo obolenja obisti in žilja ter po- spešuje povapnenje žil. Zato je po- udarek v vitaminski hrani potre- ben samo tam, kjer vodi pomanj- kljiva hrana do žledodnih bolezni ali, kjer vitaminska hrana pov- zroča druga obolenja (rahtido, skorbut itd.).

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele nauči- ti angleški in hočejo postati dr- žavljeni Združenih držav. Oglašje se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek jutraj od 10. do 12., soba št. 42, ali pa v ponedeljek in sredo ob 2. do 5., so- ba 412.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!

POGREŠANI DOKUMENT

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

20

(Nadaljevanje)

Njena obleka je precej dobro markirala žalost. Tudi njen obraz je kazal žalno resnost.

Kurt je našel žalni flor, katerega je nosil po smrti svojega očeta. Tudi on je kazal hinavsko žalost ter je pozdravil šoferja, ki je odprl vrata avtomobila z odlično popustljivostjo.

Ko sta prišla v vilo Berndt, jima je v veži stopila nasproti Alenka. Pozdravila je brata in sestro dvorljivo, a zelo rezervirano. Ko je Lena vrgla nazaj svoj plašč ter ji ukazala, naj ga obesi, je zaničljivo smehljaj zaigral krog ustnic Alenke. Brez besede odpora je izročila plašč Henriku.

Kurt je vrgel svoj stari plašč istotako služabniku ter se obrnil k Alenki.

— Ali res naju ni bilo mogoče obvestiti o smrti našega dragega starega strica, gospodična Alenka?

Pri tem so njegove poželjive oči objele njeno postavo. Razmišljal je, če naj ne prične takoj dvoriti čedni deklici. Presneto čedna je bila! Alenka ni na srečo ničesar vedela o njegovi poželjivosti.

— Ne, gospod Berndt, nobene možnosti ni bilo, ker nisem vedela, kje se nahajate ter mi je tudi vaša služkinja le nerada dajala odgovore. Razvnetega pa sem imela večerja in danes toliko opravkov. O tem vam bom dala natančna pojasnila. Mogoče hočete najprej stopiti k rakvi pokojnega?

Brat in sestra sta postala naenkrat zopet svetohlinska.

— Samoposebi umevno, — kje pa leži najin stari stric? — Lena pa je odkimala.

— Ne morem ga pogledati, — ker bi se takoj zgrudila kot mrtva. Rajše hočem obdržati njegovo sliko v spominu, kot sem ga poznala v življenju. Pojdi k njemu, Kurt, ter mu prinesi zadnje pozdrave!

Pritisnila je svoj robc na oči.

Kurt pa je izgledal bled in prepaden. Po napadu kamenov v jetrih in po omamljivi cigareti sploh ni bil zmožen stopiti pred mrtvega. To je bilo nekoliko preveč zanj, a vendar se je ojunatil ter stopil v sobo.

Dami sta stopili v stanovanjsko sobo in komaj sta bili tam, je bil Kurt zopet pri njeni. Izgledal je zelo slabo.

— Dajte prinesiti steklenico vina, gospodična Alving, težkega burgundca, katerega je stari stric vedno pil za zajtrk. Obstajati mora še velika zaloga.

Alenka je sklonila glavo.

— To je natančno zapisano v zapisniku kleti nad katerim je gospodaril Rok Berndt prav do zanjega dne.

— Dobro, ob priliki bom pogledal. Prosim vas, dajte hitro prinesiti vino, kajti smrt mlogove starega strica me je popolnoma izčrpala!

Alenka je puznila.

— Prinesite steklenico burgundca, katerega je pil pokojni gospod za zajtrk, Henrik.

— Koliko čaš, Alenka?

Alenka se je vprašaje ozrla v Leno.

— Ali boste pili?

— Samoposebi umevno!

— Torej dve čaši, Henrik.

— In hitro, ti starec! — je rekel Kurt.

Služabnik je odšel.

— Kaj je danes za kosilo? — je vprašala Lena.

Alenka se je obrnila k njej.

— Juha, svinjsko meso s prikuhami in za dezert omaka s kompotom.

Lena je zavihala nos.

— Zakaj nam hočete dati tako frugalno kosilo? Zakaj ne dobimo obeda, kot je običajen v tej hiši?

— Nikdar niso jedli drugače, gospodična Berndt, kajti stric Rok je ljubil pripristost ter smatral za greh, naslajati se ob časih, ko mora na tisoče ljudi stradati.

— Vi mi ne morete natveziti, da so tukaj vedno tako priprosto jedli.

— Jaz vam nočem ničesar natveziti ter tudi ne vem zakaj naj bi storila kaj takega. Meni je vedno določeno za teden dni naprej in kuharica vam lahko predloži obedni listek za vas leto.

— Kjet pa je tako dolgo Henrik z vinom? Ta ni za nobeno rabo. Tukaj bo treba železne metle. Rad bi vedel, zakaj plačuje stari stric tega postopaka, — je mrmral Kurt nestrpno.

Alenka ga je resno pogledala.

— Mogoče, ker je služil štirideset let zvesto svojemu gospodarju. V splošnem pa je vedno merljiv in priden ter vrši svoje dolžnosti v polni meri.

— Vem, zakaj vas moj brat vpraša o tem. Ali imate tukaj ključe, katere vam je zaupal stari gospod?

— Te ključe imam jaz v varstvu!

— Prinesite jih sem. Prevzela jih bom jaz, — je ukazala Lena.

Alenka se je mirno obrnila proti njej:

— Zelo žal mi je, da ne morem slediti vašemu pozivu, gospodična Berndt. Odgovorna sem za vse, kar je tukaj ter bom izročila ključe in gospodarske knjige postavnim dedičem, kakorhitro jih bo določilo sodišče.

— Kaj je treba šele določiti? Postavna glavna dediča sva midva, moja sestra in jaz! — je rekel Kurt.

— O tem mi ne pristaja nobena odločitev, — je odvrnila Alenka.

Lena se je ozrla nanjo z bleščečimi očmi.

— Vi ste bili vedno pri mojem stricu ter morate vedeti, če je napravljen oporok?

— O tem vam lahko dam natančna obvestila, ker me je stric Rok o tem natančno informiral.

— To družinsko označbo opustite. On ni bil nikdar vaš stric. Imenujte ga, kot se spodobí, gospoda Berndta.

Rdečica je stopila v obraz Alenke.

Mislila je na Gerta Herfurta in raditaga je prenašala to nespodobno pripombo Lene ter rekla čisto mirno:

— Moj varuh mi je sam dal pravico imenovati ga tako. Tega si ne pustim odrekati nikomur, tudi od vas ne.

— Vedno ste bila zelo samozvestna, a s tem je sedaj pri kraju. Preko obraza Alenke je hušnil smehljaj, ki je kazal veliko moč.

— Meni se zdi, da je nekdo ošaben ter prevzetan, da pa nisem jaz dotična.

— Pustimo take razprave, — je rekel brat Leno. — Najprej hočeva čuti od gospodične Alving, če je stric napravil kak testament.

Lena se je vsa, razjarjena, ugrizla v ustnico. Alenka pa se je mirno obrnila proti Kurtu Berndtu, ter rekla:

— Ne, gospod Berndt, stric Rok ni napravil nikakega testamenta. Vzdih obeh je kazal Alenki, da sta se bala, da v resnici obstaja testament.

— Ali veste to za gotovo? — je vprašala Lena naglo.

— Da, šele pred par dnevi je govoril z menoj o tem in malo pred njegovo smrtjo sem morala pisati dr. Jugmanu, da naj pride ter se domeni s stricem glede testamenta, ker je nameraval napraviti daljše poplavanje.

(Dalje prihodnjič.)

Družabni položaj moderne žene

Družabni položaj ženske v preteklosti je bil tak, da je privedel sociologe do zelo žalostnih zaključkov. Nepozabljene besede je izrekla o ženski v preteklosti Lily Braunova.

— Vsak kos naše obleke od platna do svile in jezička v čevljih bi lahko pripovedoval trpljenja polne zgodbe o dekletih, oropanih mladosti, o ženah z upadlimi očmi, utrujenih in bledih, — pravi Braunova. Visoko zrčalo, ki odraža sliko krasne in srečne žene, je morda uničilo nastajajoče življenje. In iz baržuna, pokrivajočega njo otomano, se reži strašno lakota. Prostitucija je edini privilegij ženske. Dekle se ne sme poročiti brez očetovega dovoljenja, dokler ni polnoletno, pač pa se lahko uda komur se hoče, ne da bi ji mogel oče braniti. Ženska ne sme študirati medicine, kajti gotovi gospodje skrbno pazijo na njeno krhko ženstvo in njeno moralno, lahko si pa preskrbi obrtni list da mora sebe in druge moralno in telesno ugonabljati. Ženska se ne sme udeleževati javnih volitev, lahko pa z izkupičkom od prodajanja svojega telesa plačuje državi dav-

ke. Veliki in malo govore o duševni inferiornosti ženske. Opirajoč se na to nam nečemo priznati politične enakopravnosti. Toda šele ko bodo odprte vse šole, kakor so moškimi, bo mogoče govoriti o tem, kako je z njihovim razumom. Moški nam očitajo, da iz naših vrst se nji prišel noben genij. Ali so pričakovali od ameriških črncev tudi šele genija, ko so jim bile dane politične pravice? In vprašam vas, ali nimata enake pravice odločiti o usodi države moški, katerega je podrla sovražna krogla, in ženska, ki daje v smrtni nevarnosti nove državljane? Vsaka trideseta ženska umre pri tem svojem naravnem poklicu.

Od takrat, ko so veljale te trditve, se je v družabnem položaju ženske marsikaj izpremenilo. Socijalni položaj onih, ki si morajo same služiti vsakdanji kruh, ni več tak, da bi morale živeti v ne-higijeničnih razmerah ali celo gladovati. Položaj delovne ženske se je izboljšal, čeprav ne tak daleč, da bi si mogla privoščiti luksuz, kakor si ga njene bogate sestre. Vendar ji je pa marsikaj dostopno. Po-

AKO NISTE PRAVOČASNO PISALI ZA BREZPLAČNE ŽELEZNIŠKE LISTKE ALI JIH NISTE PRAVOČASNO DOBILI, PRIDITE VSEENO. G. HLAČA BO NA PENNSYLVANIA STATION ŽE OB 10. URI ZJUTRAJ V NEDELJO IN VAM IZROČIL ŽELEZNIŠKE LISTKE

Vabilo na Piknik

Slovak Manor Inc. in rojak R. Hlača pozivlje vse slovenske družine, da v nedeljo, dne 22. JUNIJA, 1930, se vdeležite izleta kot gostje družbe v proslavo druge obletnice SLOVANSKE KOLONIJE na LONG ISLANDU.

NA PIKNIKU

PEKLO SE BO JAGNJE IN USTREGLO SE BO GOSTOM BREZPLAČNO

POJASNILO

SLOVANSKA NASELBINA je med Babylonom (ob Merrick Road) in Deer Parkom, ob Deer Park Avenue na Long Islandu.

POSEBNI VLAK ZA SLOVANSKO KOLONIJO se odpre iz PENNSYLVANIA STATION (LONG ISLAND R. R.), 7th Avenue & 33rd Street, New York City, točno ob 10.30 zjutraj. BODITE TAM ŽE OB DESETH. Piste takoj za brezplačne železniške liste. Ako bi se kdo rajši odpeljal iz JAMAICA STATION, prijavite se, pa Vas bo tam počakal zastopnik družbe. Vlak zapusti Jamaica Station ob 10.45.

PRIJAVITE SE TAKOJ, da rezerviramo prostor in listek. Izrežite spodnji kupon in pošljite na: SLOVAK MANOR INC., 55 W. 42nd St., New York, N. Y.

Izvolite rezervirati brezplačnih železniških listkov, ker želim vdeležiti se piknika v nedeljo 22. junija.

IME:

iz PENNSYLVANIA — JAMAICA STATION

(Podčrtajte postajo, ki jo želite.)

Ali pa pokličite na telefon g. HLAČA na: Stuyvesant 2854.

AKO NISTE PRAVOČASNO PISALI ZA BREZPLAČNE ŽELEZNIŠKE LISTKE ALI JIH NISTE PRAVOČASNO DOBILI, PRIDITE VSEENO. G. HLAČA BO NA PENNSYLVANIA STATION ŽE OB 10. URI ZJUTRAJ V NEDELJO IN VAM IZROČIL ŽELEZNIŠKE LISTKE

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in raznih drugih stvarih. Vsled naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvostvorne brozurnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si mora dovoljenje za povrnitev (Return Permit) Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljenicev letno, a kvotni višjeji se izdajajo samo onim prosilecem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928, leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelecev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK

stala je družabno in večinoma tudi gospodarsko neodvisna, možu ni več podložna, o svoji usodi lahko odloča kakor moč. Tudi v njeni vzgoji so nastale izpremembe. Udeleževati se sme javnega življenja in uveljavljati svoje zmognosti kakor sama najbolje ve in zna. Če je dekle nadarjeno, lahko študira in si izbere poklic, ki odgovarja njenim željam. Fakultete medicine, prava in filozofije so odprle vrata tudi nji, polje ženske delavnosti se širi in kmalu ne bo stroke, v kateri bi se ne mogla uveljaviti tudi ženska.

V novih družabnih razmerah prostitucija ni več privilegij ženske, temveč samo njena žalostna pravica, v katero se žal nihče ne sme vmešavati. Če si moderna ženska izbere ta nedostojni poklic, ji delovna ženska ne zavidava, ker dobro ve, kakšne so posledice in konec prostitucije. Delovna ženska ima mnogo priložnosti, da si olajša življenje. Po delu se lahko zabava in kratkocasi s svojimi družicami v sportu ali telovadnih organizacijah, poleg tega pa lahko deluje politično in kulturno ter zavzema razne upravne in kulturne funkcije. Tudi glede ljubezni ni več navezana na dovoljenje svojih roditeljev. Kakor moški je prosta in svobodna, zakonsko zvezo sklene kot pogodbo, ki se da zakonitim potom razveljaviti, če ji zakonsko življenje ne ugaia. Moderna ženska ni več navezana na celibat ali na prikrivanje ljubavnega razmerja. Zda je ženska na višji kulturni stopnji, nego je bila v preteklosti, skupno z moškimi si prizadeva na vseh poljih storiti čim več za zboljšanje vladajočih razmer.

Vse gre v normalnem tempu svoj pot in če se bodo ženske zavedale dolžnosti, katere jim nalaga naša doba, se se bodo zavedale svojih moralnih dolžnosti do življenja, postonejo glavni stebel na katerega se bo opiralo vse človeštvo. Čim več ima narod izobraženih žensk, tem lepša je njegova bodočnost. In če se ozre moderna ženska nazaj na svojo družico v preteklosti spozna veliko razliko in prednost, ki jo ima pred njo. Vse se je zboljšalo in po njeni zaslugi se bo še bolj zboljšalo. Na svetu se namreč vse v razvoju približuje popolnejšim oblikam in tako je tudi v družabnim položajem ženske.

21. junija:	St. Louis, Cherbourg, Hamburg	2. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, New York
22. junija:	Minnetonka, Cherbourg, Bremen	3. avgusta:	Minnewaska, Cherbourg, Hamburg
23. junija:	President Roosevelt, Cherbourg, Bremen	4. avgusta:	Berengaria, Cherbourg, Bremen
24. junija:	Berengaria, Cherbourg, Bremen	5. avgusta:	Deutschland, Cherbourg, Hamburg
25. junija:	Columbus, Cherbourg, Bremen	6. avgusta:	Columbus, Cherbourg, Bremen
26. junija:	Le de France, Havre, Cherbourg, Hamburg	7. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
27. junija:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg	8. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
28. junija:	Republic, Cherbourg, Bremen	9. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
29. junija:	Dresden, Cherbourg, Bremen	10. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
30. junija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	11. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
1. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	12. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
2. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	13. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
3. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	14. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
4. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	15. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
5. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	16. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
6. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	17. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
7. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	18. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
8. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	19. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
9. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	20. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
10. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	21. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
11. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	22. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
12. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	23. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
13. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	24. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
14. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	25. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
15. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	26. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
16. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	27. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
17. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	28. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
18. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	29. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
19. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen	30. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Hamburg
20. julija:	Bremen, Cherbourg, Bremen		

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naproseni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava lista.

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1930

SO RAZPRODANE

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle. Knjigarna 'Glas Naroda'

POSEBNI SLOVENSKI IZLET LJUBLJANO

na slavnem ekspresnem parniku

"PARIS" 30. junija '30

Preko HAVRE in PARIZA NAJKAJŠJA IN NAJBOLJ PRIJAZNA POT ZA SLOVENCE

JOHN VOLEK

Zajamčite si sedaj prostor od kateregakoli pooblaščenega potniškega agenta ali od

French Line

19 STATE STREET

NEW YORK, N. Y.

— NEW YORK, N. Y. —